

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Wildeman III

projectnummer: 292.00.07.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Wildeman III Zaltbommel

Datum: 24-01-2022

Inleiding

KADER

De Gemeente Zaltbommel is voornemens om het bedrijventerrein De Wildeman in Zaltbommel uit te breiden. Hiervoor wordt een planologische procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 17 december 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, droog, circa 9°C en een matige wind.

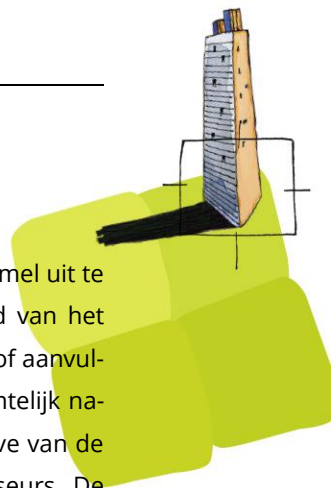
PLANGEBIED

Het plangebied bestaat uit een aantal percelen grasland en bevindt zich tussen de van Heemstraweg-Oost, de Bommelsekade en de N322. Ten westen van het plangebied is bedrijventerrein De Wildeman aanwezig.

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Langs de oostzijde en in het midden van het plangebied staat een aantal bomen. Verder zijn tussen de percelen en langs de oost- en zuidzijde van het gebied smalle sloten aanwezig. Ten westen van het gebied is een reeds aangelegde waterpartij aanwezig.

De ontwikkeling bestaat uit het realiseren van een bedrijventerrein aangrenzend aan het huidige bedrijventerrein. Verder wordt een weg aangelegd om de terreinen van verschillende bedrijven bereikbaar te maken. Voor deze ontwikkeling wordt grond vergraven en vegetatie verwijderd.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 17 december 2020. Links één van de sloten in het midden van het plangebied. Rechts het aanzicht op het plangebied vanuit het zuidoosten.

Foto's 3 en 4. Twee van de aanwezige sloten. Links de sloot in het zuidelijke gedeelte van het plangebied die in oost-westelijke richting loopt. Rechts de sloot die in het midden van het plangebied in noordelijke richting loopt.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF - 4 januari 2021 12:07:00) blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied diverse beschermde diersoorten en een beschermde plantensoort bekend zijn. Het gaat hierbij om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, ongewervelden en een plantensoort (kluwenklokje).

In het plangebied is tijdens het veldbezoek een aantal algemene plant- en kruidensoorten waargenomen, waaronder Engels raaigras, paardenbloem, riet en grote brandnetel. Daarnaast staat langs oostzijde van het plangebied een aantal witte paardenkastanje bomen en in het midden van het plangebied is een zwarte els aanwezig. Verder is in de slootkanten algemene vegetatie aanwezig, zo-

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

als kleine hoeveelheden riet, grote brandnetel en voornamelijk Engels raaigras. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden.

Het kluwenklokje is bekend uit de omgeving van het plangebied, langs de oevers van de Waal (NDFF). Geschikte standplaatsen voor deze soort zijn blauwgrasland of zandige kaden en oeverwallen langs rivieren. Gelet op de bekende verspreiding, de inrichting en voedselrijkdom van het plangebied, kan de aanwezigheid van deze en andere beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

Uit de directe omgeving is een aantal vleermuissoorten bekend, waaronder gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig die geschikt is voor vleermuizen. In de bomen in het plangebied zijn geen voor vleermuizen geschikte holtes, spleten of stukken losse schors aangetroffen. Het plangebied is wel geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Verder zijn geen bomenrijen of brede watergangen aanwezig die onderdeel zijn van een structuur die van belang kan zijn als vliegroute voor vleermuizen.

In het plangebied is geen bebouwing met geschikte openingen aanwezig waar huismussen en gierzwaluwen een nest in kunnen maken.

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd of uilen, in de bomen waargenomen. Het plangebied biedt wel geschikt foerageergebied voor enkele vogels met jaarrond beschermde nesten in het plangebied, zoals buizerd. Deze soort is tijdens het veldbezoek ook waargenomen. In de bomen in het plangebied kunnen een aantal meer algemene vogels tot broeden komen, zoals merel en houtduif. Verder kunnen in de sloten algemene soorten als wilde eend tot broeden komen. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten veldmuis, rosse woelmuis en haas (NDFF). Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de omgeving van het plangebied zijn ook de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten bunzing, wezel, bever, das, eekhoorn, steenmarter en waterspitsmuis bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor bunzing, wezel en steenmarter, zoals lijnvormige elementen met voldoende dekking of houtstapels, is niet aanwezig. Voor bever ontbreekt geschikt leefgebied, zoals bredere watergangen. Verder zijn geen dassenburchten waargenomen in het plangebied. Verder zijn geen eekhoornnesten aanwezig in de bomen. De oevers van de sloten in het plangebied zijn niet begroeid met meerjarige oeverbeplanting. Hierdoor zijn deze oevers niet geschikt als leefgebied voor waterspitsmuis.

Voortplantingsbiotoop voor algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker, is aanwezig in de sloten in het plangebied (NDFF). Voor deze algemene amfibieënsoorten geldt in de provincie Gelderland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Van de niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn heikikker, kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad bekend uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Voor deze soorten ontbreekt geschikt biotoop, zoals heide en veengebieden (heikikker), houtwallen en struweel (kamsalamander) en ondiepe wateren of poeltjes (rugstreeppad) in het plangebied. Gezien de grote afstand tot bekende waarnemingen van poelkikker (> 4 km) en de afwezigheid van goed begroeide oeverzones en watervegetatie bij onbeschaduwde wateren, is deze soort niet in het plangebied te verwachten.

Uit de omgeving van het plangebied is ringslang bekend (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soort, zoals broeihopen, is niet aanwezig in het plangebied.

Verder is de teunisbloempijlstaart bekend vanuit de omgeving van het plangebied (NDFF). Bosranden en vochtige loofbossen, die voor deze soort geschikt zijn als leefgebied, is niet aanwezig.

Een enkele waarneming van grote modderkruiper is bekend op 5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (NDFF). Gezien de afwezigheid van ondiepe wateren met een uitbundige waterplantengroei in het plangebied en de grote afstand tot de bekende waarneming is de aanwezigheid van deze soort niet in het plangebied te verwachten.

TOETSING

Als gevolg van de plannen gaan geen jaarrond beschermde nesten van vogels, zoals buizerd en uilen, of verblijfplaatsen van vleermuizen verloren.

Bij de uitvoering van het plan gaat mogelijk een klein deel van het foerageergebied van buizerd verloren. Negatieve effecten op het foerageergebied van deze en andere vogels met jaarrond beschermde nesten zijn uit te sluiten, doordat het plangebied hooguit een klein onderdeel vormt van het foerageergebied en er bovendien in de omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied beschikbaar is.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van eventuele kapwerkzaamheden op het noordwestelijke perceel rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkeling zal het plangebied niet ongeschikt worden als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Bij uitvoering van het plan gaan geen belangrijke vliegroutes van vleermuizen verloren.

Als gevolg van het plan kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Negatieve effecten op beschermde soorten uit de overige soortgroepen treden niet op als gevolg van de ontwikkelingen.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. In de provincie Gelderland wordt het NNN Gelders Natuurnetwerk (GNN) genoemd. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het GNN is voor provincie Gelderland uitgewerkt in de Omgevingsvisie Gelderland en de Omgevingsverordening Gelderland (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

GROENE ONTWIKKELINGSZONE

Vanuit de Omgevingsverordening Gelderland worden behalve de GNN-gebieden ook gebieden aangewezen als Groene Ontwikkelingszone. In gebieden die zijn aangewezen als Groene Ontwikkelings-

zone worden geen grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt, maar kleinschalige ontwikkelingen die niet leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied zijn wel toegestaan.

INVENTARISATIE

Het plangebied vormt geen onderdeel van een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 550 meter ten noordoosten van het plangebied. Dit gebied is ook onderdeel van het GNN (figuur 2). Op 1,5 kilometer ten noordoosten van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als groene ontwikkelingszone.

Figuur 2. Ligging van beschermde gebieden rondom het plangebied (rood). Lichtgroen: Groene ontwikkelzone. Donkergroen: GNN.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief kleine afstand van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Gezien de afstand, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing en wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn negatieve effecten op het Natura 2000-gebied door licht of geluid op voorhand uit te sluiten. Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening noodzakelijk.

Conclusie

Voor een toetsing aan de soortenbescherming van de Wnb is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 17 december 2020) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Gezien de afstanden tot Natura 2000-gebieden is een AERIUS-berekening noodzakelijk.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Omgevingsverordening Gelderland.